

ODRŽAN DRUGI DIJALOG O PRAVIMA DETETA „SRBIJA PO MERI DETETA – INFRASTRUKTURA I IZAZOVI U SPROVOĐENJU“

Centar za prava deteta (CPD) održao je, 4. novembra 2022. godine u Beogradu, **drugi u nizu dijaloga o pravima deteta „Srbija po meri deteta – infrastruktura i izazovi u sprovodenju“** u okviru projekta „Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva da adekvatno doprinose ispunjavanju obaveza Srbije u oblasti prava deteta“, koji finansijski podržava Misija OEBS-a u Srbiji. Dijalog je održan u okviru konferencije Univerzalni periodični pregled (UPR): diskusija o ispunjenosti preporuka upućenih Srbiji posle Trećeg ciklusa, koju je organizovala [Platforma organizacija za saradnju sa mehanizmima UN za ljudska prava](#), čiji je CPD član i ujedno koordinator [Klastera za prava deteta](#).

Tokom dijaloga, koji je okupio 43 predstavnika institucija, civilnog sektora i međunarodnih organizacija, **razmatran je obim ispunjenosti preporuka u oblasti prava deteta upućenih Srbiji nakon Trećeg ciklusa UPR-a**. Tako je Klaster za prava deteta u alternativnom izveštaju za Četvrti ciklus UPR-a ponovio preporuke iz prethodnog ciklusa koje nisu ispunjene, a odnose se na usvajanje sveobuhvatnog Zakona o pravima deteta i Zaštitniku prava deteta, zatim uvođenje eksplizitne zakonske zabrane telesnog kažnjavanja dece u svim sredinama, uključujući i porodičnu, kao i nastavak jačanja akcija u borbi protiv trgovine decom i mera da se prevenira i unapredi identifikacija ovih slučajeva.

Nadovezujući se na [prvi dijalog](#) koji je obuhvatio opšte okvire za ostvarivanje prava deteta u Srbiji, te nedostatak zakonodavnih i administrativnih mera, cilj drugog dijaloga bio je da se nastavi sa sagledavanjem praćenja stanja u oblasti prava deteta, kao i **izazovima u ostvarivanju osnovnog principa prava deteta – zaštite**

od diskriminacije. Pitanje zaštite dece od diskriminacije nije samo predmet preporuka Trećeg ciklusa UPR-a, već i mnogih drugih međunarodnih tela, kao što su Komitet za prava deteta, Komitet za ukidanje rasne diskriminacije, Komitet za eliminaciju diskriminacije žena i dr., a predviđeno je i pojedinim Ciljevima održivog razvoja UN.

Diskriminacija dece zadire u sve sfere njihovog života i onemogućava ostvarivanje prava deteta. Tokom dijaloga, učesnici su upoznati, iz ugla raznih organizacija koje deluju u oblasti prava deteta, sa posledicama nedostatka adekvatne zaštite od diskriminacije za pojedine grupe dece, kao što su to romska deca, deca sa smetnjama u razvoju, deca na rezidencijalnom smeštaju, maloletni učionici krivičnih dela, deca u uličnoj situaciji, deca žrtve trgovine ljudima, deca migranti, međupolna/interseks deca i dr. Posebno je naglašeno da su tokom pandemije, deca iz osjetljivih grupa bila izloženija diskriminaciji i kršenju prava deteta u raznim oblastima, što je dodatno pogoršalo njihov položaj. Istaknuto je da se malo pažnje posvećuje edukaciji dece da prepoznaju diskriminaciju, zbog čega se retko i prijavljuje. Pored toga, teško je dati ocenu sudske prakse koja se odnosi na diskriminaciju jer nema jedinstvenog i centralizovanog sistema za praćenje funkcionalisanja sistema pravne zaštite od diskriminacije, ali ono što se sa sigurnošću može konstatovati jeste da se žrtve diskriminacije teško odlučuju da koriste mehanizme zaštite od diskriminacije (Poverenik za zaštitu ravnopravnosti, sudska zaštita) zbog nedostatka poverenja u institucije, straha od sekundarne viktimizacije i dr. Zbog toga je i broj slučajeva daleko veći od broja prijavljenih, što se potkrepljuje brojnim izveštajima.